

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Zpravodaj pro české školy v zahraničí

1. číslo
květen 2024

Obsah

Úvodní slovo
Informace MŠMT
Metodická podpora MŠMT
Finanční podpora MŠMT
Aktuality z českého školství
Pozvánky
Soutěže a ocenění
Blahopřejeme
Vy se ptáte, MŠMT odpovídá

Úvodní slovo

Vážení a milí krajané,

dovolte, abych Vám poděkoval za Vaše mimořádné aktivity, které věnujete výuce českého jazyka dětí a žáků ve Vašich krajských komunitách v zahraničí. Právě díky Vám si děti utváří pozitivní vztah k České republice, k českému jazyku a k českému kulturnímu dědictví.

Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy poskytuje řadě českých krajských škol finanční i metodickou podporu. Na základě podnětů z Vaší strany a ze strany Meziresortní komise pro Čechy žijící v zahraničí jsme se rozhodli propojit Vaši činnost s děním ve školství v České republice a zasílat Vám dvakrát ročně zpravodaj s aktuálními informacemi z oblasti školství.

V prvním čísle jsme pro Vás připravili novinky z oblasti plnění povinné školní docházky v zahraničí, seznámíte se s hlavními záměry rozvoje vzdělávání v České republice na období 2023-2027, ke kterým patří i revize rámcových vzdělávacích programů. Dozvíte se také o změnách v přijímacím řízení ke střednímu vzdělávání.

Od května 2024 zveřejňujeme na webových stránkách MŠMT seznam českých krajských škol určený především dětem a žákům v zahraničí a jejich rodičům, aby si našli cestu k českému jazyku také v zahraničí. Seznam postupně doplňujeme o další školy, které mají o zveřejnění zájem.

Přeji Vám příjemné a užitečné čtení.

Mgr. Jan Mareš, MBA
vrchní ředitel sekce vzdělávání a mládeže

Informace MŠMT

Statistické údaje o žácích v zahraničí

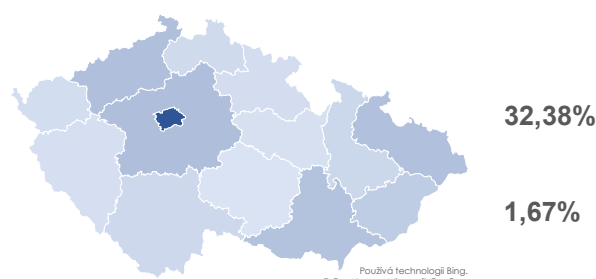
Podle statistických údajů MŠMT ve školním roce 2023/2024 plní povinnou školní docházku v zahraničí ve více než 11 000 žáků, z toho 87 % žáků je zapsáno v kmenové škole a 13 % žáků dokládá plnění povinné školní docházky přímo MŠMT.

Zastoupení žáků v základních školách v ČR je velmi nerovnoměrné. Ze všech základních škol celkem 57 % nemá zapsaného ani jednoho žáka, který by plnil povinnou školní docházku v zahraničí. Méně jak 10 žáků v zahraničí má 38 % škol a pouhých 5 % škol má 10 a více žáků v zahraničí.

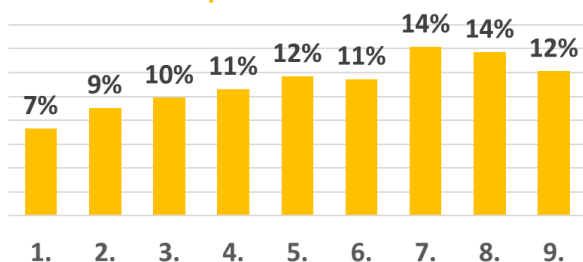
0 žáků v zahraničí	57 % ZŠ
10- žáků v zahraničí	38 % ZŠ
10+ žáků v zahraničí	5 % ZŠ

Z hlediska regionálního rozložení je očekávaně nejvíce žáků v zahraničí v Praze (téměř 33 %), pak ve Středočeském, Ústeckém a Moravskoslezském kraji (přes 9 %), nejméně pak v Kraji Vysočina (1,7 %).

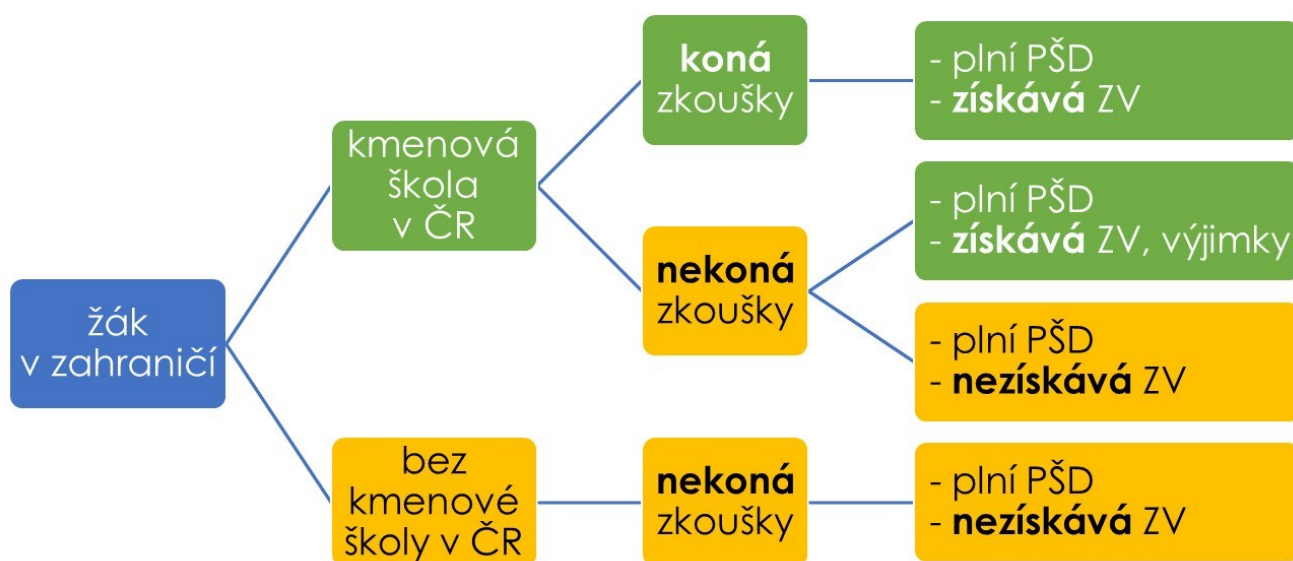
Z pohledu stupňů je významně více žáků v zahraničí na 2. stupni základní školy.

**Žáci v zahraničí
podle ročníků**

Právě tyto rozdíly mezi kraji i mezi školami byly důvodem pro intenzivní metodickou podporu základních škol v ČR, rodičů žáků v zahraničí i krajských škol od začátku roku 2024.

Základní varianty plnění povinné školní docházky v zahraničí

Pro výběr varianty plnění povinné školní docházky v zahraničí jsou důležitá dvě rozhodnutí, která musí rodič učinit. Prvním rozhodnutím je, zda zvolí v ČR zápis dítěte do kmenové školy, nebo dítě kmenovou školu mít nebude a bude registrováno na MŠMT. V obou případech však musí stanoveným způsobem dokládat plnění povinné školní docházky, a to buď kmenové škole nebo MŠMT.

Pokud rodič zvolí kmenovou školu, rozhoduje dále o tom, zda žák bude konat zkoušky z vyhláškou stanovených předmětů nebo zkoušky konat nebude. Ve specifických případech žák získává základní vzdělání, aniž by musel konat zkoušky v kmenové škole.

Zelené linie v obrázku vedou k získání základního vzdělání podle českých právních předpisů, žluté linie k získání základního vzdělání nevedou. Žák ale nezůstává bez vzdělání, získává ho v zahraničí podle místní právní úpravy, vysvědčení lze následně v ČR nostrifikovat.

Zápis do kmenové školy v ČR je vhodný zejména tehdy, pokud rodina plánuje v budoucnu návrat do ČR, nebo má rodič zájem, aby jeho dítě získalo základní vzdělání v ČR.

Podrobné informace jsou uvedeny na [webu MŠMT](#).

Metodická podpora MŠMT

V oblasti plnění povinné školní docházky v zahraničí poskytuje oddělení organizace předškolního, základního a základního uměleckého vzdělávání MŠMT metodickou podporu nejen pro české školy v zahraničí, ale i pro rodiče žáků těchto škol a pro školy v ČR, ve kterých jsou zapsáni.

V lednu 2024 byla zveřejněna na [webu MŠMT](#) metodika k plnění povinné školní docházky v zahraničí dle § 38 školského zákona. Metodika je určena nejen kmenovým školám v ČR, ale také rodičům žáků, aby získali informace o svých povinnostech i právech souvisejících se vzděláváním jejich dětí v zahraničí.

Metodickou podporu českým školám v zahraničí nabízíme také formou webinářů a prezentací.

Přehled akcí v první polovině roku 2024:

15. 2. 2024 Průvodce povinnou školní docházkou žáka v zahraničí – webinář ve spolupráci s Českou

školou T. G. Masaryka v Chicagu pro krajské školy a rodiče žáků v Severní Americe;

2. 3. 2024 Aktuality z českého školství na 11. setkání českých škol v Itálii;

18. 4. 2024 Průvodce povinnou školní docházkou žáka v zahraničí – webinář pro krajské školy a rodiče v Itálii a Španělsku;

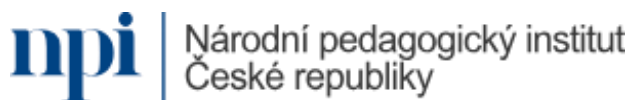
22. 4. 2024 Pilotní projekt kombinované výuky u poskytovatelů vzdělávání v zahraničí – webinář;

24. 4. 2024 Průvodce povinnou školní docházkou žáka v zahraničí – webinář ve spolupráci se spolkem Moje česká škola pro krajské školy a rodiče žáků ve Velké Británii;

20. 5. 2024 Metodický webinář pro poskytovatele vzdělávání v zahraničí;

1. 6. 2024 K Aktuality z českého školství – 12. výroční konference českých škol v Severní Americe.

Termíny webinářů, které se uskuteční ve školním roce 2024/2025, budou zveřejněny v dalším zpravodaji, případně zaslány e-mailem.

Metodickou podporu českým školám v zahraničí poskytuje rovněž Národní pedagogický institut ČR (NPI), přímo řízená organizace MŠMT. Kromě [metodických materiálů](#) připravil NPI ve školním roce 2023/2024 vzdělávací program **Základy pedagogiky a psychologie pro nekvalifikované pedagogické pracovníky vyučující v českých školách v zahraničí**. Obsah vzdělávacího programu je koncipován tak,

aby zahrnoval teoretické základy pedagogiky a psychologie pro učitele, problémy a výzvy současného školství a aby poskytl účastníkům co nejvíce informací, materiálů a inspirace pro podporu jejich práce, pro jejich profesní rozvoj a k přímému využití při práci s žáky ve škole.

Další ročník vzdělávacího programu pro pedagogické pracovníky v českých školách v zahraničí se připravuje. Informace o možnostech přihlášení bude zveřejněna na [webu MŠMT](#).

V květnu 2024 byl zveřejněn na webových stránkách MŠMT [seznam českých krajských škol](#). Doposud zveřejněný seznam škol se smlouvou s MŠMT byl rozšířen také o další krajské školy. Přehled je

určen především dětem a žákům v zahraničí a jejich rodičům, aby si našli cestu k českému jazyku i v zahraničí.

Finanční podpora MŠMT

Program podpory českého kulturního dědictví v zahraničí

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy se zaměřuje na programy, které mají zajistit zachování znalosti českého jazyka mezi krajanů. Na základě usnesení vlády České republiky ze dne 14. 9. 2020 č. 926 pokračuje Program podpory českého kulturního dědictví v zahraničí na léta 2021 až 2025.

Oddělení pro záležitosti krajské a organizační MŠMT ve spolupráci s Domem zahraniční spolupráce, Ministerstvem zahraničních věcí a Ministerstvem zdravotnictví:

- vysílá učitele českého jazyka ke krajským komunitám v zahraničí,

- přijímá vyučující z řad příslušníků krajských komunit do dvoutýdenního kurzu metodiky výuky českého jazyka,
- poskytuje podporu krajským spolkům formou poskytování peněžních darů projektům zaměřeným na výuku českého jazyka a realit v zahraničí,
- každoročně poskytuje krajanům stipendijní místa ke studijním pobytům v délce dvou semestrů na veřejných vysokých školách v ČR,
- nabízí krajanům stipendijní místa ve čtyřtýdenním jazykovém kurzu v ČR.

Poskytovatelé vzdělávání v zahraničí

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy dále poskytuje 15 českým školám v zahraničí se smlouvou s MŠMT, tzv. poskytovatelům vzdělávání v zahraničí příspěvek na úhradu nákladů spojených s poskytováním vzdělání ze státního rozpočtu v závislosti zejména na počtu žáků a počtu vyučovacích hodin (§ 162a školského zákona).

Žáci těchto škol dostávají každé pololetí osvědčení, které nahrazuje zkoušky v kmenových školách v ČR.

Seznam poskytovatelů je k dispozici na [webu MŠMT](#).

Aktuality z českého školství

Strategické cíle

Cíle a nástroje vzdělávací politiky ČR určuje [Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2030+](#).

Stanovuje hlavní strategické cíle:

- Zaměřit vzdělávání více na získávání kompetencí potřebných pro aktivní občanský, profesní i osobní život.
- Snížit nerovnosti v přístupu ke kvalitnímu vzdělávání a umožnit maximální rozvoj potenciálu dětí, žáků a studentů.

Aktuálním implementačním dokumentem Strategie 2030+ je [Dlouhodobý záměr vzdělávání ČR 2023-2027](#), který stanovuje opatření na úrovni státu a vymezuje prostor pro konkrétní řešení na úrovni krajů. Vláda ČR dokument schválila 20. 12. 2023. V dlouhodobém záměru se můžete dočíst, jaké změny se plánují v českém školství do roku 2027. Např. v 1. až 3. ročníku bude hodnocení známkou nahrazeno jinými formami hodnocení.

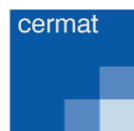
revize rámcových vzdělávacích programů

Mateřské a základní školy čeká po 20 letech proměna obsahu vzdělávání prostřednictvím revize rámcových vzdělávacích programů pro předškolní a základní vzdělávání. Cílem revize je připravit děti a žáky na budoucí výzvy 21. století. Chceme, aby škola nekladla důraz na osvojování velkého množství dat, ale více se zaměřila na rozvoj dovedností a kompetencí žáků, umožnila zažít úspěch každému žákovi nezávisle na jeho socioekonomickém

prostředí, pomáhala rozvíjet jeho talent a silné stránky a dala učitelům prostor pro kreativitu, objevování a využívání inovativních metod.

Od 2. 4. do 31. 5. 2024 probíhá veřejná konzultace návrhu modernizované verze rámcových vzdělávacích programů předškolního a základního vzdělávání. Školy budou povinně učit podle revidovaných rámcových vzdělávacích programů od 1. 9. 2027 minimálně v 1. a 6. ročníku. Pokud Vás zajímá, jak revize vzdělávacích programů probíhají, nahlédněte [zde](#).

Změny v přijímacím řízení do středních škol

Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání

V letošním školním roce prochází velkou **změnou** přijímací řízení uchazečů o střední vzdělávání.

K nejzásadnějším novinkám patří:

- **Elektronické přihlašování:** informační systém o přijímacím řízení umožňuje podat přihlášku elektronicky na základě prokázání totožnosti, dále v podobě výpisu z informačního systému bez prokázání totožnosti, a rovněž zůstala zachována přihláška v listinné podobě.

- **Zautomatizování přijetí uchazečů do konkrétní školy na základě stanovené prioritizace** (preference) zvolených oborů středního vzdělání s pomocí informačního systému, a to bezprostředně po vyhodnocení výsledků přijímacích zkoušek.
- **Navýšení počtu přihlášek na tři** (resp. až pět v případě podání přihlášek do oborů vzdělání s talentovou zkouškou), a to dohromady jak pro obory středního vzdělání s maturitní zkouškou bez talentové zkoušky, tak pro obory středního vzdělání bez maturitní zkoušky.

Informace k přijímacímu řízení pro uchazeče ze zahraničí je dostupná na [webu MŠMT](#).

TRÉNUJ A UČ SE

Chcete vědět, jaká je úroveň českého jazyka Vašeho dítěte a zda by zvládlo přijímací zkoušky? Vyzkoušejte [aplikaci pro procvičování testů a úloh](#).

Pozvánky

Dovolujeme si Vás pozvat na **XVI. mezinárodní konferenci českých škol v zahraničí**, která se uskuteční ve dnech 29. 7. 2024 – 2. 8. 2024 pod záštitou ministra školství, mládeže a tělovýchovy a ministra zahraničních věcí.

V rámci konference se můžete těšit na oblíbený webinář **Průvodce povinnou školní docházkou žáka v zahraničí** nebo na kulatý stůl k **Pilotnímu projektu kombinované výuky u poskytovatelů vzdělávání v zahraničí**.

Konference se koná v budově Ministerstva zahraničních věcí v Černínském paláci v Praze. Prezenční dny konference budou živě streamovány. Podrobný program a další informace naleznete [zde](#).

Soutěže a ocenění

Národní pedagogické muzeum a knihovna J. A. Komenského vyhlásilo dne 25. 4. 2024 výsledky 31.

**NÁRODNÍ PEDAGOGICKÉ
MUZEUM A KNIHOVNA
J. A. KOMENSKÉHO**

ročníku ankety [Kniha dětského srdce, cena Václava Františka Suka](#), udílené pod záštitou ministra školství, mládeže a tělovýchovy doc. PhDr. Mikuláše Beka, Ph.D.

V kategorii Počin školních knihoven uspěla Schola Bohemica e.V. Düsseldorf. Cenu pro knihovnu krajských spolků získala Česká škola Madrid.

SCHOLÁ BOHEMICA

Pod záštitou ministra školství, mládeže a tělovýchovy se koná 4. ročník soutěže **Česky rozumím, mluvím, čtu, píšu a překládám!** Cena Tomáše Grulicha pro mladé překladatele a historiky. Soutěž je určena žákům a studentům českých škol v zahraničí ve věku od 6 do 17 let. Pravidla soutěže jsou k dispozici na [webu ČŠBH](#). Termín odevzdání přihlášek do soutěže: 31. 10. 2024.

Blahopřejeme k významným výročím českých škol

15. výročí

10. výročí

Vy se ptáte, MŠMT odpovídá

Vybíráme z nejčastějších dotazů:

Žijeme v zahraničí a děti (6 a 8 let) tady navštěvují školu, musím je zapsat do školy v ČR? Děti mají dvojí občanství, ale nemají trvalý pobyt v ČR.

Pokud má dítě české státní občanství, podléhá povinné školní docházce podle českého práva, a to bez ohledu na to, bude-li dítě plnit povinnou školní docházku ve škole zapsané v ČR do rejstříku škol a školských zařízení, nebo v zahraničí. Nerozhoduje ani skutečnost, zda je dítě v době zápisu v ČR nebo v zahraničí, nebo zda má či nemá v ČR trvalý pobyt. Povinná školní docházka začíná počátkem školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne 6. roku věku. Rodič je povinen zapsat dítě k povinné školní docházce buď do kmenové školy, nebo zvolit evidenci na MŠMT.

Kdy je vhodné zvolit variantu zápisu do kmenové školy?

Zápis do kmenové školy v ČR je vhodný zejména tehdy, pokud rodina plánuje v budoucnu návrat

do ČR, nebo má zákonný zástupce zájem, aby jeho dítě získalo základní vzdělání v ČR.

Existuje seznam kmenových škol, které mají zkušenosti s žáky plnícími povinnou školní docházku v zahraničí?

Seznam kmenových škol MŠMT nevede z toho důvodu, že každá škola v ČR může být školou kmenovou. Školy poskytující vzdělávání podle školského zákona v ČR jsou zapsány [v rejstříku škol a školských zařízení](#), kontaktní údaje na školy naleznete [v adresáři](#). Informace o školách zjistíte také [z inspekčních zpráv České školní inspekce](#).

Další dotazy do rubriky Vy se ptáte, MŠMT odpovídá, zasílejte na e-mail: Michaela.Burdkova@msmt.cz. Nejčastější dotazy budeme zveřejňovat v dalších číslech zpravodaje.

**Přejeme Vám úspěšný závěr školního roku 2023/2024
a krásné letní prázdniny.**

Redakční rada

MŠMT, odbor předškolního a základního vzdělávání, oddělení organizace předškolního, základního a základního uměleckého vzdělávání: Svatopluk Pohořelý, Michaela Burdková, Olga Jůnová, Radka Slovákova